

De wetenschap die gelaatkunde word genoemd (Siang Mien in het chinees) is een vereenvoudiging van Psychognomie, Psycho-Physignomie en Patho-Psyisognomie: de uiterlijke kenmerken van de geest.

Gelaatsexpressie, lichaamstaal of. .?

Museum of Fine Arts, Budapest

Metropolitan Museum of Art, New York

Private Collection, Belgium

De achttiende eeuwse beeldhouwer **Franz Xaver Messerschmidt** is in beeld voor deze Tele-mail. Deze Swabische beeldhouwer leefde van 1736 tot 1787. Zijn opleiding werd al jong grondig ter hand genomen door twee ooms, Johann en Philipp Straub. Beiden bekende beeldhouwers, de één Rococo en de ander Barok. Daarna, als 19-jarige verfijnde hij zijn vakmanschap aan de *Akademie der bildenden Künste Wien*. Hij werkte de laatste 13 jaar van zijn leven aan een reeks karakterkoppen met een enorme emotionele intensiteit die hem beroemd maakten. Hij maakte meer dan 60 bustes. In de galerie Belvedere te Wenen kunt u nog 16 van deze unieke karakterkoppen bekijken.

Bizarre eeuwenoude portretten

De serie van meer dan zestig koppen van Messerschmidt, zijn bijna klinisch van observatie. Zij verbeeldten de menselijke bewogenheid. Er blijkt een toenemende belangstelling uit voor wetenschappelijk onderzoek. De beeldhouwer beperkt zich niet alleen tot anatomie maar voegt ook dat toe wat we nu anno 2000 een psychologische lading noemen.

Up-to-date, merkwaardig modern

Zijn beroemde werken die we nu van hem kennen vervaardigde hij eigenlijk pas in de latere jaren van zijn leven. Er is één bron uit die jaren. Friedrich Nicolai, een bekende auteur in die tijd publiceerde een interview met Messerschmidt. Het is een unieke bron waarin Messerschmidt zijn drijfveren vermeldt die hem tot deze karaktervolle werken bracht. Zijn doel was om 64 canonieke grimassen van het menselijk gezicht vast te leggen met zichzelf als onderwerp. Dit was een verrassende nieuwe benadering in de beeldhouwkunst van het portret. Het was ook een toevoeging aan de klassieke opvattingen.

Registratie door observatie

Wat we nu weten is dat Messerschmidt vanaf 1770 ontstellend veel pijn leed. Vreselijke Clusterhoofdpijnen en vermoedelijk de ziekte van Crohn (een ziekte met ondragelijke pijnen in de buik) teisterden hem. Door die enorme pijn bedacht hij een manier om die af te leiden. De gezichtsuitdrukkingen die daar uit voort kwamen begon hij vast te leggen. Hij maakte overigens ondertussen ook nog wel enige andere opdrachten. Na zijn dood zijn de werken al snel de wereld rondgegaan. Eerst als een rariteitenshow en pas veel later als echte werken. De titels die toen en nu gehanteerd worden zijn slechts

gissingen achteraf van wat het voor zou moeten stellen. Messerschmidt werkte op de grens van de late barok. Zijn latere werk, zoals de bekende grimassen, is al neo classicisme.

Tronies Boetseren in was of klei bij Elsbeth

Op 24 september start Elsbeth met haar nieuwe cursus 'Tronies boetseren'. De cursus (9 x) is gebaseerd op het werk van beeldhouwer Messerschmidt. Van september tot en met november wordt extra aandacht besteed aan mimiek. Hoe ontstaat mimiek precies en hoe geven we dat weer? Welke gezichtsspieren treden in werking? Een model in deze cursus hebben we niet nodig. We bouwen een willekeurige kop op (jezelf?) en aan de hand van onze eigen logische kennis van anatomie, geven we de kop die uitdrukking mee die we in gedachte hebben. Lichaamstaal, gelaatsexpressie!

Galerie Zeven Zomers in Nijmegen

Hier zweeft Elsbeth's glazen 'Bladfossiel'

De galerie is geopend op vrijdag, zaterdag en koopzondag (1-ste zondag van de maand: 4-9 en 2-10) van 13.00 tot 17.00 uur. U kunt ook een afspraak maken om de galerie op een ander tijdstip te bezoeken. Bel Eelco, 06-476.841.29

9 september muziek-avond in de galerie!
Claudia (harp-zang) en Manito (gitaar),
Latijns-Amerikaanse muziek, € 10,-

Locatie, Galerie Zeven Zomers,
Stikke Hezelstraat 65, Nijmegen (centrum)